

Charakteristika predmetu ANGLICKÝ JAZYK

Vyučovaci predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Kompletnú komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu na konci 5. ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie. Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,

- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet. Výhodiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, učenie, predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (vnímanie prostredníctvom rôznych zmyslov, zámerná pozornosť, vizuálna, auditívna, kinestetická pamäť, reč).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názornočinnosťny charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít. Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnosťny charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobností žiakov,

- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasť učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103). 4.1 Všeobecné kompetencie Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakovi konať s použitím konkrétnych gramatických prostriedkov (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“

Predmet ANGLICKÝ JAZYK

pre 3. ročník

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vyučovací predmetu anglický jazyk schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu: Inovovaný tematický plán je vypracovaný pre časovú dotáciu 3. Jazyková zložka je vypracovaná na 90 hodín ročne.

Jazyk a komunikácia 3 hodiny týždenne, 90 hodín ročne

Tematické celky:

1. Rodina a spoločnosť.....	2 hodiny
2. Vzdelávanie a práca.....	5 hodín
3. Voľný čas a záľuby.....	5 hodín
4. Ľudské telo , starostlivosť o zdravie.....	9 hodín
5. Rodina a spoločnosť, osobné údaje.....	5 hodín
6. Voľný čas záľuby.....	5 hodín
7. Rodina a spoločnosť.....	9 hodín
8. Odievanie a móda, základné druhy oblečenia.....	5 hodín
9. Náš domov, môj byt/dom.....	5 hodín
10. Výživa a zdravie, zdravé stravovanie.....	9 hodín
11. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie.....	5 hodín
12. Človek a príroda, zvieratá.....	5 hodín
13. Výživa a zdravie, jedlá.....	9 hodín
14. Domov a bývanie, môj byt/dom.....	5 hodín
15. Voľný čas a záľuby.....	5 hodín
16. Voľný čas a záľuby.....	11 hodín

Použité prierezové témy:

1. Environmentálna výchova
2. Ochrana života a zdravia
3. Regionálna výchova a ľudová kultúra
4. Osobnostný a sociálny rozvoj
5. Mediálna výchova
6. Výchova k manželstvu a rodičovstvu
7. Multikultúrna výchova
8. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Predmet ANGLICKÝ JAZYK
pre 4. ročník

Výchovno-vzdelávacie ciele sú v súlade s cieľmi, obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Anglický jazyk schváleného ako súčasť ŠVP pre 1. stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0.

<https://www.minedu.sk/data/att/7518.pdf>

Rozsah vyučovania predmetu:

3 vyučovacie hodiny (VH) týždenne – 99 VH za školský rok

Tematický celok	ŠVP
1. Rodina a spoločnosť Osobné údaje, Rodina - vzťahy v rodine	10 hodín
2. Náš domov Môj dom/byt, Domov a jeho okolie	10 hodín
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo, Fyzické charakteristiky	10 hodín
4. Človek na cestách Dopravné prostriedky	6 hodín
5. Vzdelávanie Škola a jej zariadenie, Učebné predmety	4 hodiny
6. Človek a príroda Zvieratá, Počasie, Rastliny	6 hodín
7. Voľný čas a záľuby Záľuby	12 hodín
8. Výživa a zdravie Zdravé stravovanie, Jedlá	12 hodín
9. Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky, Rodinné sviatky, Zbližovanie kultúr	4 hodiny
10. Odievanie a móda Základné druhy oblečenia	4 hodiny
11. Šport nám, my športu Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne	7 hodín
12. Obchody Obchody a nakupovanie	4 hodiny
13. Krajiny, mestá a miesta Moja krajina a moje mesto	6 hodín
14. Vzory Dieťa a jeho vzory	4 hodiny
Počet hodín	99 hodín

Použitie prierezové témy:

1. Environmentálna výchova
2. Ochrana života a zdravia
3. Regionálna výchova a ľudová kultúra
4. Osobnostný a sociálny rozvoj

5. Mediálna výchova
6. Výchova k manželstvu a rodičovstvu
7. Multikultúrna výchova
8. Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke